

Samenvatting

Door de Portefeuillehouders Sociale Zaken Maastricht en Heuvelland werd al op 28 oktober 2020 ingestemd met het ambtelijk voorstel een ontwikkeltraject in te zetten naar de vorming van een meer compacte cliëntenraad voor de Participatiewet voor Maastricht en Heuvelland. Inmiddels is alweer geruime tijd een nieuwe cliëntenraad actief die wordt begeleid door een onafhankelijk ambtelijk coördinator. De nieuwe raad brengt, net als voorheen, gevraagd en ongevraagd advies uit over beleid en uitvoering van de Participatiewet aan bestuur en management die de Sociale Zekerheid binnen Maastricht en vier Heuvellandgemeenten vormgeven. Daarnaast is de cliëntenraad aanspreekpunt voor bijstandsccliënten en fungeert hij als klankbord, bij het beoordelen van uitvoeringsprocessen en van brieven en formulieren van SZMH.

In bijgaand raadsvoorstel wordt de gemeenteraad gevraagd akkoord te gaan met de nieuwe verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2025 e.v. Met dit besluit stemt het college ermee in het raadsvoorstel aan de gemeenteraad voor te leggen.

Beslispunten

Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met als beslispunten:

1. Instemmen met bijgaande verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2025 e.v.
2. De verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2017 e.v. per 1 januari 2025 intrekken.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 11 juli 2024:

Conform.

1. Aanleiding

In het overleg van de portefeuillehouders Sociale Zaken van Maastricht en de Heuvellandgemeenten Meerssen, Gulpen-Wittern, Vaals en Valkenburg aan de Geul van 28 oktober 2020 werd na ambtelijk voorstel besloten een ontwikkeltraject in te zetten naar een meer compacte cliëntenraad voor de Participatiewet. Dit werd mede ingegeven om de continuïteit van de cliëntenraad beter te kunnen borgen. Er is inmiddels alweer geruime tijd een nieuwe cliëntenraad actief met zes leden die worden begeleid door een onafhankelijk ambtelijk coördinator. E.e.a. wordt nu geformaliseerd in een nieuwe verordening. Artikel 47 van de Participatiewet verplicht gemeenten om bij verordening regels te stellen over de wijze waarop personen uit de gemeentelijke doelgroep Participatiewet of hun vertegenwoordigers betrokken worden bij de uitvoering van deze wet.

Met bijgaand raadsvoorstel wordt de verordening ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

2. Context

Artikel 47 van de Participatiewet

3. Gewenste situatie

Het ontwikkeltraject dat na eerdergenoemd portefeuillehouders-overleg werd ingezet, was er in eerste instantie op gericht zorg te dragen voor het neerzetten van een nieuwe compacte cliëntenraad van zes leden, begeleid door een professioneel onafhankelijk ambtelijk coördinator. De oude cliëntenraad (met maximaal twaalf leden) en een aparte voorzitter, opererend in een stichtingsstructuur en zelfstandig gehuisvest, bleek nauwelijks goed in stand te houden. De ervaring leert dat met een beperkt aantal leden die goed worden ondersteund, de continuïteit nu beter kan worden geborgd.

Daarnaast heeft het loslaten van het oude hoge ledenaantal en het afstoten van de eigen huisvesting er toe bijgedragen dat de jaarlijkse kosten met zo'n € 19.000 konden worden verminderd.

Daarmee is ook tegemoetgekomen aan de (voor Maastricht geldende) bezuinigingsopdracht uit 2019 om het aparte budget voor de cliëntenparticipatie volledig af te bouwen. Wat nu rest is het budget dat gefinancierd wordt uit de Maastrichtse BUIG-middelen (het Rijksbudget voor de bijstand) en de bijdragen van de andere deelnemende gemeenten.

De nieuwe cliëntenraad blijft zich er primair voor inzetten de leef- en belevingswereld van zijn achterban bij de gemeentelijke organisatie voor het voetlicht te brengen. Dat gebeurt door, net als voorheen, aanspreekpunt te blijven voor Participatiewet-cliënten die behoefte hebben aan een gesprek met een onafhankelijk ervaringsdeskundige. Daarnaast is het ook de bedoeling dat de cliëntenraad weer meer voeling gaat krijgen met zijn achterban door bijvoorbeeld actiever mee te

denken bij de vormgeving van een cliënttevredenheidsonderzoek of door het organiseren van themabijeenkomsten voor cliënten.

Natuurlijk blijven de cliëntenraadsleden als ervaringsdeskundige ook zelf weer een klankbordfunctie vervullen als het bijvoorbeeld gaat om het mee beoordelen van uitvoeringsprocessen en van brieven en formulieren van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Tenslotte blijft de nieuwe cliëntenraad een adviesrol vervullen rondom het gemeentelijk Participatiewetbeleid en het daaruit voortvloeiend armoedebeleid (bijvoorbeeld het bijzondere bijstandsbeleid en de individuele inkomenstoeslag). Gaat het om puur gemeentelijk armoedebeleid dat dus niet in alle samenwerkende gemeenten geldt, dan ligt de adviesrol primair bij de eigen gemeentelijke adviesraden Sociaal Domein. Voor Maastricht is dat de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht (OAM). Is er geen (actieve) gemeentelijke adviesraad op dit vlak, dan adviseert de cliëntenraad.

Verder kan er nog op worden gewezen dat een Maastrichts lid van de cliëntenraad in het kader van de onderlinge samenwerking en kennisoverdracht ook kan participeren in de OAM. Het is de bedoeling dat de cliëntenraad in de toekomst (voor zover dat nog onvoldoende gebeurt) de contacten met de adviesraden uit de andere gemeenten meer gaat aanhalen.

Wat verder nog kan worden vermeld is dat de leden van de cliëntenraad voor hun werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding ontvangen. De vergoeding wordt thans gelijkgetrokken met de vergoeding voor de leden van de OAM. Het lidmaatschap van de cliëntenraad vergt immers ook de nodige uren inzet en een gelijke vergoeding is een blijk van waardering hiervoor.

De vrijwilligersvergoeding gaat met ingang van 1 juli 2024 van € 50,- naar € 151,20 per maand. Op jaarbasis is dat € 1.814,40 een bedrag dat gelijk is aan de vergoeding per jaar voor de leden van de OAM (bij een vergaderfrequentie van 12 vergaderingen per jaar).

Omdat de werkzaamheden van de leden van de cliëntenraad nogal divers zijn, is niet gekozen voor een vergadervergoeding maar voor een forfaitaire maandelijkse vrijwilligersvergoeding. Daarnaast sluit een vrijwilligersvergoeding ook beter aan bij de vrijlatingsmogelijkheden van de Participatiewet. Tenslotte wordt nog opgemerkt dat in bijgaand raadsvoorstel onder de paragraaf 'gewenste situatie' een nog wat uitvoeriger beeld geschetst wordt. Dat gebeurt ook in de toelichting op de Verordening. Voor nog meer achtergrondinformatie wordt hiernaar verwezen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

De ambtelijk coördinator wordt vooralsnog ingezet voor 5 uur per week. Dit kan indien noodzakelijk nog uitlopen naar 8 uur per week. De personele uitgaven worden gedekt uit het beschikbare budget.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

In het kader van de bezuinigingsvoorstellen binnen het Sociaal Domein in Maastricht is in 2019 onder meer bepaald dat het aparte budget voor de cliëntenparticipatie voor de Participatiewet richting 2023 geheel komt te vervallen. Dat is inmiddels gebeurd.

Wat rest is het budget (met een bandbreedte tussen de € 20.000,- en € 25.000,-) dat al enige jaren vanuit de Maastrichtse BUIG-middelen kan worden aangewend voor het dekken van de kosten van cliëntenparticipatie. Daarnaast dragen de participerende Heuvelland gemeenten samen nog € 2.000,- bij.

Het budget dekt de kosten van de ambtelijk coördinator en biedt ook ruimte voor zaken als hard- en software, reiskosten en groepsactiviteiten. De leden van de cliëntenraad ontvangen voor hun werkzaamheden ook een vrijwilligersvergoeding. Zoals eerder al is aangegeven wordt die met ingang van 1 juli 2024 gelijkgetrokken met de vergoeding voor de leden van de OAM. De vergoeding wordt verhoogd van € 50,- naar € 151,20 per maand. Die verhoging kan in 2024 nog binnen het beschikbare budget worden opgevangen maar zal voor 2025 e.v. wat meer budget vragen. Dan gaat het om zo'n € 4.000,-. Eind 2024 / begin 2025 zal hier samen met de portefeuillehouders uit de Heuvellandgemeenten naar worden gekeken.

Ten aanzien van de vrijwilligersvergoeding kan nog worden opgemerkt dat dit een vergoeding is als bedoeld in artikel 31, tweede lid onderdeel k van de Participatiewet en daardoor voor de bijstand niet als inkomen wordt beschouwd.

Verder kan nog worden aangegeven dat eventueel betaalde kosten incl. btw zijn. Met betrekking tot alle kosten wordt jaarlijks in goed overleg met de cliëntenraad een werkbudget begroot. Voor 2024 is dit op € 23.800,- bepaald. De ambtelijk coördinator legt samen met de cliëntenraad verantwoording af over de uitgaven en declareert deze bij financiën SZMH. De manager Sociale Zekerheid accordeert zowel de begroting als de verantwoording.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

De leden van de nieuwe cliëntenraad zijn nauw betrokken geweest bij de vormgeving van de nieuwe verordening en hebben ingestemd met het voorliggend concept. Daarnaast heeft er ook afstemming plaatsgevonden met de portefeuillehouders van Maastricht en de vier Heuvellandgemeenten.

11. Voorstel

Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met als beslispunten:

1. Instemmen met bijgaande verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2025 e.v.
2. De verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2017 e.v. per 1 januari 2025 intrekken.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het raadsbesluit kunnen gemeente en cliëntenraad beschikken over een nieuw formeel kader (de verordening) maar het ontwikkeltraject zal zich in 2025 e.v. voortzetten. Belangrijk is dat er weer continuïteit kan worden gerealiseerd en dat het voeling houden met de achterban weer sterker kan worden verankerd.